

Súd: Okresný súd Čadca
Spisová značka: 8P/32/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5318202392
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lýdia Stehurová
ECLI: ECLI:SK:OSCA:2020:5318202392.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Č a d c a sudkyňou Mgr. Lýdiou Stehurovou vo veci starostlivosti o maloleté dieťa O. E., J.. XX.XX.XXXX, t.č. bytom u otca, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Čadca, dieťa rodičov: matky H. E., J.. X.X.XXXX, G. N. XXXX a otca K. E., J.. XX.X.XXXX, G. V. XXXX, zastúpeného JUDr. Annou Mozolíkovou, advokátkou so sídlom Palárikova 1449, 022 01 Čadca, IČO: 32 249 543, v konaní o návrhu matky na zmenu úpravy styku otca s maloletým dieťaťom a o návrhu otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu takto

r o z h o d o l :

I. S c h v a ľ u j e rodičovskú dohodu nasledovného znenia:

I. Maloleté dieťa O. E., J.. XX.XX.XXXX, s a z v e r u j e do osobnej starostlivosti a výchovy otca K. E., J.. XX.X.XXXX, ktorý ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok v bežných veciach.

II. Matka H. E., J.. X.X.XXXX, s a z a v ä z u j e prispievať na výživu maloletého syna O. E., J.. XX.XX.XXXX, sumou 120 € mesačne, vždy k 15. dňu v mesiaci vopred, k rukám otca, počnúc dňom 4.10.2018.

III. Splatné výživné za obdobie od 4.10.2018 do 15.7.2020 spolu vo výške 298,84 €, s a matka dieťaťa z a v ä z u j e uhradiť spolu s bežným výživným v splátkach po 80 € mesačne, počnúc právoplatnosťou rozsudku, až do úplného zaplatenia, pod stratou výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej z nich.

IV. Styk matky s dieťaťom s a p o n e c h á v a na dohodu otca a matky s tým, že otec dieťaťa nebude styku matky s dieťaťom brániť, naopak, styk bude umožňovať.

V. Trvalé bydlisko maloletého O. E., J.. XX.XX.XXXX b u d e zhodné s trvalým bydliskom otca K. E., J.. XX.X.XXXX.

VI. Poberateľom rodinných prídavkov i daňového bonusu na maloletého O. E., J.. XX.XX.XXXX b u d e otec K. E., J.. XX.X.XXXX.

II. Tým s a m e n í rozsudok Okresného súdu Čadca č. k. 4P/14/2016-54- zo dňa 6.12.2016 v časti úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode manželstva.

III. Žiadny z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

IV. Otec j e p o v i n n ý zaplatiť Slovenskej republike na účet Okresného súdu Čadca sumu 12,78 € titulom trov preddavkovaných štátom vynaložených na úhradu znalečného, v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V. Matka je povinná zaplatiť Slovenskej republike na účet Okresného súdu Čadca sumu 187,78 € titulom trov preddavkovaných štátom vynaložených na úhradu znalečného, ktoré jej súd p o v o ľ u je uhradiť v troch mesačných splátkach po 62,59 €, splatných k 15. dňu v mesiaci, počnúc právoplatnosťou rozsudku, až do úplného zaplatenia, pod stratou výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej z nich.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 5.9.2018 bol súdu doručený návrh matky maloletého dieťaťa na úpravu styku otca s maloletým dieťaťom, o ktorom nebolo v rozsudku vydanom vo veci rozvodu rodičov maloletého dieťaťa a úpravy práv a povinností rodičov k maloletému dieťaťu na čas po rozvode v konaní vedenom na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 4P/14/2016 rozhodnuté. V návrhu uviedla, že maloletý od začiatku augusta 2018 začal sám odchádzať z domu do bydliska otca bez jej súhlasu a vedomia. Matka má vedomosť, že otec dieťaťa pracuje na turnusy a maloletý zostal v dome u otca s bratom otca, ktorý nemá naňho dobrý vplyv. Matka s otcom dieťaťa nie je v kontakte. Niekedy ani nemá vedomosť, či je syn uňho. Syn začína mať výchovné problémy. Z uvedených dôvodov, obávajúc sa zároveň o zdravý psychický a fyzický vývoj dieťaťa, žiadala vymedziť presný čas stretávania sa otca so synom,.

2. Dňa 21.9.2018 bol súdu doručený návrh otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, vrátane návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorý bol zaevidovaný na Okresnom súde Čadca pod sp. zn. 7P/35/2018. Uvedeným návrhom sa otec domáhal zverenia maloletého syna do svojej osobnej starostlivosti a výchovy, úpravy styku matky so synom, uloženia povinnosti matke prispievať na výživu syna sumou vo výške 150,- € mesačne s tým, že trvalé bydlisko maloletého bude zhodné s trvalým bydliskom otca a že otec sa stane poberateľom rodinných prídavkov a daňového bonusu na dieťa. Spolu s návrhom vo veci samej sa domáhal z rovnakých dôvodov i nariadenia neodkladného opatrenia, ktoré by bolo účinné až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. Otec v návrhu uviedol, že maloletý syn pravidelne otca navštevoval, až do začiatku letných prázdnin 2018, počas ktorých u otca zostal a býval uňho naďalej. Dôvodom odchádzania z domácnosti matky bol vzťah maloletého s priateľom matky, ktorý nebol dobrý, dieťa malo z neho dokonca strach. Na konci letných prázdnin matka prišla do bydliska otca po dieťa, dieťa s ňou však odmietlo odísť. Na miesto bola privolaná aj polícia. Na začiatku školského roka 2018/2019 dokonca prebehlo stretnutie otca s riaditeľom L. Š. V., za účasti maloletého dieťaťa, a to za účelom prestupu maloletého na uvedenú školu v mieste bydliska otca, u ktorého má dieťa vytvorené vhodné podmienky na bývanie a je tam šťastné. Otec tiež vyjadril obavu, že by sa mohlo maloletému niečo stať, keďže sa viackrát vyjadril, že ujde alebo si niečo spraví, ak bude musieť ísť bývať k matke a jej priateľovi.

3. Uznesením č. konania 7P/35/2018-50 zo dňa 26.9.2018 súd nariadil neodkladné opatrenie, v zmysle ktorého dočasne, do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, zveril maloleté dieťa do osobnej starostlivosti a výchovy otca, matke uložil povinnosť prispievať na výživu dieťaťa sumou 120,- € mesačne a maloletému dieťaťu ustanovil kolízneho opatrovníka. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť v prvom výroku dňa 20.10.20148, v druhom výroku dňa 4.10.2018.

4. Uznesením č. konania 8P/32/2018-8 zo dňa 26.9.2018 súd konania vedené pod sp. zn. 8P/32/2018 a 7P/35/2018 spojil na spoločné konanie, ktoré bolo ďalej vedené pod sp. zn. 8P/32/2018.

5. Kolízny opatrovník, ktorý záujmy maloletého dieťaťa v uvedenom konaní zastupuje, podal súdu správu z prešetrených pomerov v rodine maloletého dieťaťa zo dňa 9.11.2018 na čl. 20, z ktorej okrem iného vyplýva vyjadrenie samotného maloletého dieťaťa, s ktorým kolízny opatrovník vykonal osobný pohovor, z ktorého vyplýva, že dieťa by chcelo bývať u otca, lebo mu je uňho lepšie. Otec sa mu venuje, chodievajú spolu na výlety, cez letné prázdniny 2018 strávili spolu väčšinu času. Otec je cez týždeň v práci a doma je cez víkend. Keď je v práci, stará sa o dieťa babka. Tiež uviedlo, že ak by ho prisúdili mame, aj tak by utekal k otcovi. Otca má radšej, lebo sa mu venuje. V novej škole na V. chodí do 7. ročníka a veľmi sa mu tam páči, zlepšili sa aj jeho známky. Zo záveru správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že od poslednej úpravy práv a povinností k maloletému dieťaťu nastala podstatná zmena pomerov, preto v najlepšom záujme dieťaťa je vykonať dôkladné dokazovanie, nakoľko výchovné prostredie otca i matky má výrazné medzery. Následne na pojednávaní konanom dňa 23.11.2018 kolízny opatrovník navrhol nariadiť vo veci znalecké dokazovanie.

6. Súd v konaní nariadil uznesením č. konania 8P/32/2018-32 zo dňa 12.12.2018 znalecké dokazovanie, za znalca ustanovil K. Z. Š., K., ktorý dňa 10.12.2019 doručil súdu znalecký posudok č. 28/2019, v ktorého závere odpovedal na otázky súdu nasledovne: Maloletý a jeho otec majú vzájomne pozitívny citový vzťah. Maloletý demonštruje negatívny vzťah k matke, matka k synovi pozitívny. Maloletý má odmietavý vzťah k matke. Matka nie je pre O., ktorý je v pubertálnom veku, dostatočne príťažlivou. Maloletý je tvrdohlavý. Znalec má pochybnosti o tom, že by otec maloletého s jeho pasívnou povahovou negatívne syna ovplyvňoval. Matka sa o to zrejme snaží, ale neúspešne. Maloletý je ťažko ovplyvniteľný. Hľadať podiel jedného či druhého rodiča na vývine jeho povahy je v súčasnosti už iluzórne. Maloletý sa identifikuje so strýkom S., ktorý je preňho najpríťažlivejším členom rodiny. Priviedol O. k boxu, ktorá má striktné pravidlá. Vyžaduje disciplínu, pravidelné tréningy. Je to pozitívny vplyv, ktorý chráni chlapca pred negatívnymi vplyvmi ulice. Prípadné nevhodné názorové, resp. ideové vplyvy S. na O. znalec nedokáže vierohodne preukázať. Matka musí rešpektovať realitu, fakt, že O. chce žiť v otcovej domácnosti a musí prestať hľadať spôsoby, ako to zmeniť. Jediné tak môže vzniknúť východisko k vecnej komunikácii. Striedavá starostlivosť o maloleté dieťa neprichádza do úvahy, chlapec by ju nerešpektoval, aktívne by sa bránil. Je už vo veku, kedy deti volia aj fatálne spôsoby odporu. Preto odporúčanie osobnej starostlivosti matky je nereálne. U O. sú zabezpečené jeho potreby. Treba však trvať na pravidelných návštevách u matky, informovanie o prospechu, zdravotnom stave a všetkých ostatných novinkách v živote syna.

7. V priebehu ďalšieho konania rodičia maloletého dieťaťa dospeli k dohode, ktorú otec dieťaťa prostredníctvom svojej právnej zástupkyne predostrel už v písomnom vyjadrení zo dňa 7.7.2020 na čl. 146 spisu. Na pojednávaní konanom dňa 15.7.2020 matka dieťaťa potvrdila, že ide aj o prejav jej slobodnej vôle. Rodičia sa dohodli na tom, že maloleté dieťa bude napokon zverené do osobnej starostlivosti a výchovy otca, že matka bude prispievať na jeho výživu sumou 120,- € mesačne. Požadovali rozhodnúť i o splatnom výživnom, ktoré vzniklo matke z titulu nariadeného neodkladného opatrenia. Keďže ho pôvodne dobrovoľne neplnila, otec bol nútený podať návrh na vykonanie exekúcie. Rozsah uhradeného výživného otec preukázal na pojednávaní potvrdením súdneho exekútora S. G. Z. zo dňa 14.7.2020, vydaného v konaní 322Ex 672/19, z ktorého vyplýva, že na pohľadávku oprávneného bolo uhradené 2.276,16 €, zostáva uhradiť 298,84 €. Rodičia dieťaťa sa zároveň dohodli na tejto sume ako sume predstavujúcej splatné výživné, ktoré sa matka dieťaťa so súhlasom otca zaviazala uhradiť spolu s bežným výživným v splátkach po 80,- € mesačne. Styk matky s dieťaťom rodičia žiadali poňať do svojej dohody, a to v tom zmysle, že bude ponechaný na ich dohodu s tým, že otec dieťaťa bude tento styk umožňovať. Zároveň sa dohodli i na trvalom bydlisku a na tom, že otec bude poberateľom rodinných prídavkov i daňového bonusu na maloleté dieťa.

8. Z pripojeného spisu 4P/14/2016 vyplýva, že rozsudkom č. konania 4P/14/2016-54 zo dňa 6.12.2016, právoplatným 3.1.2017, súd manželstvo rodičov maloletého dieťaťa rozviedol a schválil ich dohodu, v zmysle ktorej bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti a výchovy matky, otec sa zaviazal k povinnosti plniť výživné vo výške 120,- € mesačne, trvalé bydlisko maloletého bolo určené ako zhodné s bydliskom matky, ktorá sa stala poberateľkou rodinných prídavkov a daňového bonusu na dieťa.

9. Podľa § 24 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

Podľa § 26 Zákona o rodine (analog.) ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia vo výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možná len na návrh.

Podľa § 38 ods. 1, 2 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len CMP) ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne. (2) Názor maloletého zisťuje súd spôsobom zodpovedajúcim jeho veku a vyspelosti. Podľa povahy veci zisťuje súd názor maloletého bez prítomnosti iných osôb.

Podľa § 49 ods. 2 CMP súd môže uložiť účastníkovi, u ktorého nie sú podmienky na oslobodenie od súdnych poplatkov, aby zložil predavok na trovy dôkazu, ktorý navrhol alebo ktorý nariadil súd o skutočnostiach ním uvedených alebo v jeho záujme.

Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Predmetom uvedeného konania bola zmena úpravy práv a povinností rodičov k maloletému O. E., o ktorej bolo naposledy rozhodnuté v konaní o rozvod manželstva a úprave práv a povinností manželov ako rodičov k nemu na čas po rozvode manželstva (4P/14/2016).

11. Súd preto skúmal zmenu pomerov, ktorá od posledného rozhodnutia nastala. Dospel k záveru, že pomery sa zmenili, čo potvrdil aj sám kolízny opatrovník, ktorý pomery v rodine maloletého dieťaťa dôkladne prešetril. Súd považoval za hlavný dôvod, pre ktorý maloletý syn odchádzal z domácnosti matky k otcovi, jeho vzťah k priateľovi matky, ktorý nebol pozitívnym. Matka tieto tvrdenia žiadnym spôsobom nevyvrátila, nepoprela, hoci potvrdila v priebehu konania, že vzťah so svojim partnerom ukončila. Bolo to však v čase, keď sa už maloletý v prevažnej miere zdržiaval v domácnosti otca, ku ktorému viac inklinoval. Pri rozhodovaní o zmene zverenia dieťaťa súd prihliadal aj na ďalšie okolnosti, aj na to, že otec dieťaťa dochádza na týždňové turnusy, v čase jeho neprítomnosti sa o dieťa stará jeho stará matka a strýko, s ktorým má dieťa vytvorený pozitívny citový vzťah, ktorý bol i predmetom hodnotenia znalcom. Súd vychádzal predovšetkým zo záverov znaleckého posudku, o ktorých nemal dôvod pochybovať, ktoré neboli napokon žiadnym z rodičov ani kolíznym opatrovníkom namietané, spochybnené. Súd rozhodol v súlade s nimi, majúc zato, že je v najlepšom záujme dieťaťa veku pomerne blízkeho dospelosti, aby bolo zverené rodičovi, u ktorého sa cíti lepšie, s ktorým má vybudovaný lepší vzťah, v ktorého starostlivosti sa nachádzať chce, túži. Súd prihliadal na jeho vôľu, ktorú prejavil i pred samotným kolíznym opatrovníkom, ktorý ho v konaní zastupuje, ktorému uviedol, že aj v prípade, že by bol prisúdený naďalej matke, utekal by od nej k otcovi. Uvedenému by podľa názoru súdu nebolo možné zabrániť. Akékoľvek iné rozhodnutie súdu by bolo podľa jeho názoru ťažko vykonateľným, ak vôbec (§ 38 ods. 1, 2 CMP).

12. Súd dohodu rodičov vyhodnotil za súladnú so záujmami maloletého dieťaťa, a to v celom rozsahu. Pokiaľ ide o výživné, otec sám požadoval od matky 120,- € mesačne. Matka zároveň prejavila, že je v jej možnostiach a schopnostiach takéto výživné plniť. Matka dokonca uhrádzala prostredníctvom exekútora výživné, ku ktorému bola zaviazaná neodkladným opatrením, z ktorého jej ku dňu rozhodnutia súdu zostávalo uhradiť 298,84 €. Možno predpokladať, že situácia v rodine sa zlepšila, a to i v oblasti

komunikácie medzi rodičmi, ktorí prejavili vôľu ponechať styk matky so synom na ich vzájomnú dohodu. Otec sa zaviazal, že styk matke s dieťaťom bude umožňovať. Súd v tomto smere apeluje na otca ako rodiča, ktorý sa o dieťa osobne stará, aby nabádal maloletého, bez ohľadu na jeho vôľu či súčasný vzťah k matke, k stretávaniu sa s ňou, k budovaniu pozitívneho vzťahu k nej ako druhému biologickému rodičovi, ktorý má právo s dieťaťom sa stretávať.

13. O trovách uvedeného konania súd rozhodol podľa § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Uvedený zákon v časti upravujúcej konanie vo veciach starostlivosti o maloletých inak neustanovuje.

14. V uvedenom konaní však vznikli trovy štátu, ktoré ním boli preddavkované na účely úhrady znalečného, o ktorom súd rozhodol uznesením č. konania 8P/32/2018-82 zo dňa 21.2.2020, ktorým znalecovi priznal odmenu vo výške 375,56 €, v zmysle jeho vyúčtovania za podaný znalecký posudok. Nakoľko otec dieťaťa v zmysle uznesenia súdu, ktorým bolo nariadené znalecké dokazovanie, uhradil preddavok v plnej výške 175,- €, na pokrytie polovice znalečného však nepostačoval, pretože jeho podiel na znaleckom dokazovaní by mal predstavovať 187,78 €, preto bolo potrebné zaviazat ho k úhrade zostatku, a to sumy 12,78 €. Matka na základe uznesenia súdu preddavok nezložila, preto bola uvedeným rozsudkom zaviazaná k povinnosti uhradiť celú sumu predstavujúcu jej podiel na znaleckom dokazovaní, a to sumu 187,78 €, vo vzťahu ku ktorej požiadala súd o možnosť jej úhrady v troch mesačných splátkach. Súd vychádzajúc z jej aktuálnych pomerov, prihliadnuc tiež na jej záväzok splatiť ešte splatné výživné, jej žiadosti vyhovel a povolil jej trovy preddavkované štátom splatiť v troch mesačných splátkach po 62,59 €.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, písomne, na Okresný súd v Čadci.

Proti výroku, ktorým súd schválil rodičovskú dohodu, rodičia maloletého dieťaťa nie sú oprávnení podať odvolanie (§ 122 CMP).

Proti tomuto rozsudku nie sú oprávnení podať odvolanie rodičia maloletého dieťaťa, pretože sa po vyhlásení rozsudku na pojednávaní práva podať odvolanie výslovne vzdali.

V odvolaní sa uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie podľa § 365 ods. 1 CSP možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočnila jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- d) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- e) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- f) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- g) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 125 ods. 3 CSP podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podania urobil.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozsudkom splnená dobrovoľne, je možné navrhnúť výkon rozhodnutia.